

ANALIZA SWOT GMINY CIECHANOWIEC

Funkcjonowanie Gminy, tak jak każdej organizacji, odbywa się w kontekście silnych relacji z otoczeniem, które w znacznym stopniu determinuje jej warunki działania. Czynniki warunkujące rozwój organizacji występują tak wewnątrz jej, jak i na zewnątrz. Dopiero rzetelna ich analiza, połączona z wnioskowaniem przynosi pełny obraz wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju Gminy i może stanowić podstawę do identyfikowania celów strategicznych i bezpośrednich.

Analiza SWOT, to metoda, która służy do oceny zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwojowych. Pozwala ona na wyznaczenie priorytetów i dostarcza drogowskazów do działania.

Mocne i Słabe strony Gminy Ciechanowiec wynikają przede wszystkim z uwarunkowań wewnętrznych, zaś możliwości (szanse) i zagrożenia determinowane są czynnikami zewnętrznymi.

W przygotowywaniu analizy SWOT dotyczącej Gminy Ciechanowiec przyjęto następujące definicje słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń:

- Mocne strony to wszystko to, co wynika z czynników wewnętrznych danej gminy i stanowi jej atut, zaletę, coś co świadczy o jej przewadze nad innymi gminami.
- Słabe strony to z kolei wszystko to jest wadą i słabością gminy, co stanowi jej problem, również wynikający z czynników wewnętrznych.
- Szanse to wszystko to, co może przyczynić się do zmiany na lepsze, a zagrożenia to to, co może stanowić niebezpieczeństwo zmiany na gorsze. Szanse i zagrożenia wynikają (w przeciwieństwie do mocnych i słabych stron) z czynników zewnętrznych. Zagrożenia to zjawisko negatywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju gminy, którego występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy.

Mając powyższe na uwadze wyznaczono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia jakie stoją przed Gminą Ciechanowiec (kolejność przypadkowa):

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
ROZWÓJ GOSPODARCZY	
1. umiejętność sprawnego wydatkowania środków unijnych związana z doświadczeniem administracji lokalnej we wdrażaniu i realizacji przedsięwzięć współfinansowanych przez Unię Europejską	1. brak produktu regionalnego tzw. produkcji wiodącej (specjalizacji regionalnej)
2. rozwinięty sektor artykułów rolniczych i	2. zadłużenie Gminy, wynikające z bardzo dużej ilości inwestycji
	3. niski poziom środków własnych pozwalający na wkład własny do

<p>spożywczych</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. posiadanie wydzielonych terenów przemysłowych 4. duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym wymagający jednak przeszkolenia 5. wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje turystyczne 6. potencjał rozwoju wykorzystania biomasy, pomp ciepła oraz energii słonecznej w gminie 7. gospodarstwa agroturystyczne i potencjał rolniczy gminy 8. niskie podatki 	<ol style="list-style-type: none"> składanych projektów w celu pozyskania funduszy unijnych 4. brak uzbrojenia wydzielonych terenów przemysłowych 5. mała ilość dużych zakładów przetwórczych i przemysłowych 6. niski stopień innowacyjności lokalnych podmiotów gospodarczych 7. przewaga nisko wykwalifikowanych pracowników
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. dostępność aktywnych grup seniorskich, które zapewniają starszym mieszkańcom możliwość integracji społecznej, aktywnego spędzania czasu oraz uczestnictwa w różnorodnych wydarzeniach i zajęciach 2. dostępność wsparcia dla osób i rodzin 3. gminne programy profilaktyki - realizacja gminnych programów profilaktyki, które mają na celu zapobieganie różnym problemom społecznym, takim jak uzależnienia, przemoc czy wykluczenie społeczne, poprzez organizację działań edukacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych. 4. wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego (działalność Ochotniczych Straży Pożarnych i służb mundurowych): aktywnie działające jednostki OSP - na terenie gminy funkcjonuje 9 aktywnych jednostek, w tym OSP Ciechanowiec jest najczęściej uczestniczącą jednostką w akcjach ratowniczo - gaśniczych w powiecie wysokomazowieckim oraz plasuje się w czołówce pod względem wyjazdów w województwie podlaskim. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. duża ilość osób korzystających z pomocy socjalnej (społecznej) 2. zbyt mała ilość mieszkań socjalnych, komunalnych i środków na ich remonty 3. niewystarczająca środki finansowe na inwestycje komunalne 4. niedostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych: bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej i innych przestrzeniach (chodniki, podjazdy, itd.) 5. mało korzystna struktura związana z dojazdami do pracy (duża liczba osób pracująca poza obszarem gminy) 6. słaby i nierównomierny dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, niedostateczny dostęp do służby zdrowia oraz usług rehabilitacyjnych 7. niska aktywność organizacji pozarządowych 8. brak lub słabe zaplecze jednostek OSP - brak odpowiednich warunków

<p>5. Ilość organizacji pozarządowych, działających w obszarze polityki społecznej.</p>	<p>lokalowych i garażowych oraz ich niewystarczające wyposażenie, brak odpowiednich środków na organizację szkoleń w przygotowaniu strażaków do działań ratowniczych (np. sytuacje kryzysowe związane z gazem, fotowoltaiką, samochodami elektrycznymi, etc.) .</p> <p>9. słabe tempo wprowadzania segregacji odpadów komunalnych w regionie</p> <p>10. potrzeba modernizacji i doposażenia obiektów użyteczności publicznej: PRK FARE, Przedszkole, Szkoły Podstawowe, Remizy OSP, świetlice wiejskie</p> <p>11. uzależnienie się wielu rodzin od pomocy społecznej i bierność na rynku pracy</p>
<p>OTOCZENIE ORAZ RELACJE ZEWNĘTRZNE ZWIĄZANE Z POŁOŻENIEM</p>	
<p>1. atrakcyjne zasoby przyrodnicze (głównie w rejonie doliny rzeki Nurzec oraz wokół zbiorników wodnych - obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca)</p> <p>2. rozwinięta sieć komunikacji drogowej (przebieg ponadlokalnych tras komunikacyjnych)</p> <p>3. wyznaczenie terenów pod inwestycje przemysłowo-usługowe</p> <p>4. dostępność terenów pod inwestycje mieszkaniowe</p> <p>5. wysoki stopień zwodociągowania gminy</p> <p>6. brak znaczących źródeł zanieczyszczeń środowiska</p> <p>7. systematyczna poprawa infrastruktury technicznej</p> <p>8. bogata baza noclegowa</p> <p>9. rozpoczęcie gazyfikacji miasta</p>	<p>1. duża odległość od aglomeracji miejskich,</p> <p>2. niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjno-sportowa,</p> <p>3. brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego</p> <p>4. niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>5. niewystarczający dostęp do gazu oraz brak zainteresowania przyłączeniami do istniejącej sieci</p> <p>6. braki infrastruktury parkingowej, w szczególności w miejscach kluczowych dla ruchu turystycznego oraz miejscach publicznych</p> <p>7. zły stan techniczny sieci wodociągowej i kanalizacyjnej</p> <p>8. brak przydomowych oczyszczalni na terenach wiejskich</p> <p>9. ograniczenie w dostępie do Internetu na terenach wiejskich</p> <p>10. niewielka liczba dużych, wiodących przedsiębiorstw na obszarze gminy, a także stosunkowo mała liczba średnich</p>

	<p>firm w porównaniu do gmin o podobnym potencjale, skutkująca słabą dynamiką tworzenia nowych miejsc pracy</p> <p>11. wciąż niska świadomość społeczna dotycząca racjonalnego wykorzystania energii, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii</p>
SPOŁECZEŃSTWO (KAPITAŁ LUDZKI)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. urozmaicona oferta edukacyjna kształcenia na poziomie średnim (w tym: zajęcia pozalekcyjne, współpraca z partnerami z zagranicy) 2. polepszenie warunków do nauki 3. wysoki odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną 4. korzystne uwarunkowania kształcenia na poziomie średnim 5. pozytywna tendencja w poprawie bazy szkół, estetyki i stanu pomieszczeń 6. organizacja dowozu uczniów do szkół 7. nowe, energooszczędne technologie w zakresie budowy i termomodernizacji budynków 8. rozwinięta sieć bibliotek oraz korzystne wskaźniki dotyczące czytelnictwa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. duża odległość od ośrodków akademickich 2. procesy depopulacji wyrażające się spadkiem liczby mieszkańców 3. odpływ do większych miast ludzi młodych i dobrze wykształconych 4. brak miejsc pracy dla osób o wysokich kwalifikacjach 5. starzenie się społeczeństwa 6. niewielka ilość zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych (np. zajęcia sportowe, kółka przedmiotowe, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, gimnastyka korekcyjna) 7. nierównowaga pomiędzy liczebnością grupy produkcyjnej, a całością grupy nieprodukcyjnej (tendencja stale powiększającej się grupy nieprodukcyjnej) 8. wzrost przemocy w rodzinie wskutek narastania różnych problemów społecznych (alkoholizm, sytuacje stresowe, emigracja zarobkowa) 9. niedostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych
KULTURA, SPORT I TURYSTYKA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. cenne zabytki architektury, 2. Muzeum Rolnictwa ze Skansenem, 3. funkcjonowanie Punktu Informacji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. brak dobrej promocji obiektów zabytkowych 2. wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko

<p>Turystycznej,</p> <ol style="list-style-type: none">4. organizacja cyklicznych imprez kulturalnych,5. zaplecze i baza Ciechanowieckiego Ośrodka Kultury i Sportu,6. istnienie klubów sportowych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich7. funkcjonowanie świetlic wiejskich,8. baza sportowo-rekreacyjna9. potencjał, różnorodność i aktywność środowisk twórczych oraz sportowych10. duże imprezy promocyjne w sezonie letnim11. imprezy i wydarzenia o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, organizowane przez samorząd, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, popularyzujące zdrowy i aktywny styl życia12. środowisko naturalne, w którym nie występują ponadnormatywne zanieczyszczenia i uciążliwości13. brak miejscowych przemysłowych źródeł zanieczyszczenia środowiska	<p>(bierność części mieszkańców)</p> <ol style="list-style-type: none">3. niewystarczająca oferta czasu wolnego na obszarach wiejskich, słabe zróżnicowanie4. niedoinwestowanie w utrzymanie obiektów zabytkowych5. brak tras turystycznych pieszych i rowerowych łączących miejscowości6. zbyt mała oferta rekreacyjna dla turystów - brak materiałów informacyjno-turystycznych7. zbyt mała oferta wypożyczalni sprzętu turystycznego8. niedostosowanie infrastruktury turystycznej do osób niepełnosprawnych9. niewystarczająca dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych10. niedoinwestowanie infrastruktury kultury oraz sportowo-rekreacyjnej na terenach wiejskich (np. świetlic wiejskich, boisk, placów zabaw)11. słabe zainteresowanie rozwojem sportu w placówkach oświatowych12. słabe oznaczenie informacyjne dróg
--	---

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
ROZWÓJ GOSPODARCZY	
<ol style="list-style-type: none"> 1. instrumenty wsparcia rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa 2. budowa obwodnicy miasta 3. modernizacja ciągów transportowych na poziomie lokalnym 4. niższe niż w ościennych regionach, koszty pracy, mające wpływ na ocenę atrakcyjności inwestycyjnej 5. stosunkowo niskie ceny gruntów pod zabudowę mieszkaniową oraz produkcyjno-usługową 6. modernizacja istniejącej infrastruktury oraz realizacja nowych przedsięwzięć – zwłaszcza w zakresie komunikacji /drogi, chodniki 7. usytuowanie w regionie, do którego skierowana jest duża ilość środków pomocowych 8. korzystna struktura własności 9. wdrażanie alternatywnych źródeł energii 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zwiększanie zadań własnych gminy przy jednoczesnym braku wzrostu dostępnych środków finansowych 2. Problemy w sektorze rolnictwa: <ol style="list-style-type: none"> a. rozdrobniona struktura gruntów rolnych, b. nieuregulowany stan własnościowy gruntów, 3. wysokie koszty pracy dla pracodawców 4. ograniczone zdolności i zasoby do działań rozwojowych oraz innowacyjnych 5. brak napływu kapitału obcego 6. powiększające się bezrobocie w Polsce, szczególnie wśród ludzi młodych 7. depopulacja regionu oraz starzenie się mieszkańców 8. niepokojące prognozy demograficzne na najbliższe lata dla całego kraju 9. konkurencyjność sąsiednich obszarów i proces zasysania relatywnie skromnych zasobów kapitału ludzkiego z obszaru gminy do stosunkowo bliskich obszarów metropolitalnych 10. globalny kryzys finansowy i spowolnienie gospodarcze na świecie (spadek tempa wzrostu gospodarczego Polski) 11. ograniczenie poziomu wydatków na inwestycje w kolejnych latach 12. brak dróg dojazdowych do niektórych działek na terenie gminy oraz pól uprawnych 13. piętno zaszłości historycznej (położenie geograficzne gminy w obrębie tzw.

	<p>„ściany wschodniej”, postrzegane jako tereny o jednym z największych stopni zaniedbań i zaległości)</p> <p>14. duża konkurencja przy aplikowaniu o zewnętrzne środki pomocowe</p>
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stwarzanie warunków do posługiwania się przez uczniów i nauczycieli technologią informatyczną 2. rozwój budownictwa socjalnego i komunalnego w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców o niskich dochodach, 3. wielokierunkowa działalność w przeciwdziałaniu i walce z zagrożeniami, przestępczością i patologiami (system monitoringu miasta, monitoring placówek edukacyjnych) 4. polityka prorodzinna państwa (program „Rodzina 500 Plus”, program Maluch, itp.) 5. rozwój cywilizacyjny, w tym nowe technologie informatyczne, powodujące lepszy dostęp do wiedzy i informacji 6. współpraca międzysamorządowa, międzysektorowa i międzyorganizacyjna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. piętno wieloletnich zaniedbań rozwoju gminy 2. ubożenie społeczeństwa (spadek dochodów gospodarstw domowych, wzrost cen) 3. wysokie bezrobocie ukryte 4. brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych 5. rozbitcie rodzin wskutek emigracji zarobkowej 6. uzależnienie się wielu rodzin od pomocy społecznej i bierność na rynku pracy 7. problem alkoholizmu pogłębiający problemy dominujące w rodzinach korzystających z pomocy społecznej 8. niedostateczna opieka geriatryczna 9. wzrost przemocy w rodzinie wskutek narastania różnych problemów społecznych (alkoholizm, sytuacje stresowe, emigracja zarobkowa) 10. słaba integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem - niewystarczająca świadomość społeczna odnośnie sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych 11. nowe wzorce zachowań - konsumpcyjny styl życia, „atomizacja” życia, rozpad więzi, załamanie tradycyjnego modelu rodziny
OTOCZENIE ORAZ RELACJE ZEWNĘTRZNE ZWIĄZANE Z POŁOŻENIEM	
<ol style="list-style-type: none"> 1. promocja potencjału turystycznego i zasobów naturalnych gminy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pogłębienie peryferyzacji gminy poprzez zły stan dróg oraz likwidację kolejnych

<ol style="list-style-type: none"> 2. wykorzystanie potencjału jaki stwarza sezonowy wzrost ruchu turystycznego 3. zwiększenie atrakcyjności terenów pod inwestycje (w tym obszarów wiejskich) 4. dostęp do kredytów preferencyjnych na rozwój budownictwa mieszkaniowego 5. wizerunek województwa jako regionu czystego i ekologicznego 	<p>połączeń komunikacyjnych</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. degradacja środowiska naturalnego (m.in. rzeki Nurzec, dzikie wysypiska śmieci) 3. ograniczona ilość środków finansowych na realizację zadań z zakresu modernizacji i rozbudowy infrastruktury 4. funkcjonowanie energochłonnych i przestarzałych technologicznie systemów ciepłowniczych 5. ograniczenia wynikające z braku sieci gazowej 6. niska świadomość społeczna w przedmiocie ochrony środowiska, w tym zagospodarowania odpadów komunalnych 7. wysoka energochłonność części budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej
SPOŁECZEŃSTWO (KAPITAŁ LUDZKI)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. polityka Unii Europejskiej oraz Polski traktująca zmiany demograficzne, jako wyzwanie dla całej Unii Europejskiej oraz Polski 2. współpraca administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi 3. dostęp do funduszy UE na szkolenia 4. potencjał, różnorodność i aktywność środowisk twórczych oraz sportowych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. starzenie się społeczeństwa 2. spadek liczby osób w wieku produkcyjnym 3. migracja młodych, wykształconych ludzi do silniejszych gospodarczo regionów i krajów UE 4. brak sprawnego systemu aktywizacji osób bezrobotnych 5. brak odpowiednich kwalifikacji i kompetencji oraz doświadczenia zawodowego osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych 6. negatywne zjawisko konkurencji ze strony aglomeracji białostockiej oraz warszawskiej widoczne w odpływie kapitału ludzkiego oraz lokalizacji inwestycji 7. postępująca dezintegracja rodzin powodowana przez emigracje członków rodziny (wyjazdy w celu zaspokajania

	<p>potrzeb bytowych rodziny)</p> <p>8. spowolnienie dynamiki rozwoju demograficznego Polski, wyrażające się niskim poziomem dzietności, zmianami w strukturze wieku ludności oraz znacznym poziomem emigracji, szczególnie młodych ludzi</p>
KULTURA, SPORT I TURYSTYKA	
<p>1. walory przyrodniczo-krajobrazowe z licznymi osobliwościami przyrody sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji (możliwy rozwój szlaków turystycznych, sportów zimowych, kolarstwa, lokalnych ścieżek rowerowych)</p> <p>2. wzrost zapotrzebowania na usługi turystyczne, rekreacyjne</p> <p>3. doposażenie w sprzęt rekreacyjny szkolnych obiektów sportowych</p> <p>4. wzrost zainteresowania regionalnymi produktami i kulturą</p> <p>5. rekultywacja terenów zdegradowanych</p> <p>6. działania edukacyjno-informacyjne w zakresie ochrony środowiska</p> <p>7. rozwój e-kultury i turystyki (digitalizacja i cyfrowe udostępnianie zasobów kultury)</p> <p>8. tradycje sportowe, baza szkoleniowa oraz osiągnięcia sportowe</p> <p>9. nowoczesna siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej</p> <p>10. wzrost popularności turystyki rowerowej, spacerowej</p>	<p>1. dewastacja sprzętu i urządzeń rekreacyjno-sportowych oddanych do powszechnego użytkowania</p> <p>2. słabe zainteresowanie i zaangażowanie się społeczeństwa możliwościami aktywnego wypoczynku</p> <p>3. niezadowalająca jakość usług komunikacyjnych (brak połączeń, niedogodne godziny połączeń, brak zintegrowania transportu publicznego i jego dostosowania do potrzeb rynku pracy)</p> <p>4. rosnące natężenie ruchu drogowego</p> <p>5. ograniczone środki finansowe na rozwój imprez kulturalnych i sportowych</p>

WNIOSKI

Najistotniejsze wnioski z zamieszczonych wyżej wyników analizy są następujące:

- Doświadczenie w wydatkowaniu środków unijnych oraz posiadanie wydzielonych terenów przemysłowych stanowią solidną bazę do dalszego rozwoju gospodarczego.

- Dostępność wolnych terenów pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje turystyczne oraz potencjał wykorzystania odnawialnych źródeł energii dają możliwość różnorodnego rozwoju gminy.
- Wsparcie dla osób i rodzin, zapewniane przez różnorodne programy socjalne oraz instytucje pomocy społecznej, przyczynia się do poprawy warunków życia i równości społecznej w gminie. Jednakże, uzależnienie się wielu rodzin od pomocy socjalnej oraz bierność na rynku pracy, może prowadzić do cyklu ubóstwa i trudności w wyjściu z tej sytuacji.
- Zbyt mała ilość mieszkań socjalnych, komunalnych oraz niewystarczające środki na ich remonty, utrudnia zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
- Bezpieczeństwo w zakresie zapobiegania i zwalczania pożarów oraz udzielania pomocy w sytuacjach kryzysowych, z uwagi na odległość jednostki PSP, w głównej mierze na działalności OSP. Inwestycje w OSP, takie jak zakup nowoczesnego sprzętu, szkolenia dla strażaków oraz modernizacja infrastruktury, są kluczowe dla zapewnienia skutecznego reagowania na zagrożenia pożarowe i ratowania życia oraz mienia mieszkańców.
- Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna może pomóc w poszukiwaniach zarówno turystów, inwestorów, jak i osób zainteresowanych osadnictwem w czystej i pięknej okolicy. W świetle starzenia się społeczeństwa ten kierunek może być interesującą możliwością rozwoju. Gmina powinna dalej rozwijać ten potencjał redukując swoje słabości podnosząc poziom usług, np. rozwijając poziom budownictwa mieszkaniowego, jakość sieci komunikacyjnej itp.
- Walory Gminy podnoszą niewykorzystane w pełni możliwości agroturystyczne, przede wszystkim w oparciu o interesujące otoczenie. Niemniej realizacja tego celu wymaga konsekwentnego wzmacniania dotychczasowych działań, takich jak poprawa stanu infrastruktury, dbałość o infrastrukturę kulturalną i sportową.

Walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru i zbiorniki wodne - odpowiednio wykorzystane mogą przyczynić się do wzrostu liczby turystów. W związku z tym niezbędne jest tworzenie oraz rozwijanie infrastruktury turystycznej i okolo-turystycznej, np. budowa mola, przystani kajaków i rowerów wodnych, czyszczenie zalewu, etc. W mocnych stronach wskazywano także na bogatą bazę noclegową (hotele, gastronomia gospodarstwa agroturystyczne). Szanse dla miasta i gminy na dalszy rozwój w tym kierunku to: rosnący popyt na wyjazdy weekendowe i produkty/usługi przemysłu kreatywnego oraz zwiększająca się liczba podróżujących po Polsce, a także moda na zdrowy i aktywny tryb życia. W celu zwiększenia liczby turystów odwiedzających obszar miasta i gminy konieczne jest wykorzystanie przez jednostkę posiadanych zasobów, a także współpraca z gminami sąsiednimi na rzecz budowania rozpoznawalnego produktu turystycznego i wspólnej oferty turystycznej.

Istotnym elementem rozwoju promocji Ciechanowca jako miejscowości o walorach turystycznych i wypoczynkowych może być tworzenie profesjonalnego turystycznego portalu promocyjnego i informacyjnego. Profesjonalny portal turystyczny pozwoli gminie skutecznie promować swoje atrakcje turystyczne (pozycjonowanie

turystyczne), takie jak zabytki, tereny przyrodnicze, szlaki turystyczne czy wydarzenia kulturalne. Dzięki temu Ciechanowiec może zyskać na popularności jako atrakcyjna destynacja turystyczna. Portal będzie stanowił bogate źródło informacji dla turystów, którzy planują odwiedzić gminę. Będzie zawierał praktyczne informacje na temat noclegów, gastronomii, atrakcji turystycznych oraz wydarzeń kulturalnych, co ułatwi planowanie i organizację pobytu. Profesjonalna promocja gminy jako atrakcyjnej destynacji turystycznej może przyczynić się do zwiększenia liczby turystów odwiedzających Ciechanowiec. To z kolei może przynieść korzyści dla lokalnej gospodarki, w tym dla sektora usługowego i handlowego. Tworzenie portalu promocyjnego pozwoli również na budowanie silnej marki turystycznej gminy Ciechanowiec. Wizerunek gminy jako atrakcyjnego miejsca do zwiedzania i wypoczynku będzie się rozwijał, co może przyciągać kolejnych turystów w przyszłości. Z kolei profesjonalna promocja turystyczna pozwoli gminie konkurować skuteczniej na rynku turystycznym z innymi destynacjami. Dzięki temu Ciechanowiec będzie bardziej widoczny i atrakcyjny dla potencjalnych turystów.

- Depopulacja i starzenie się społeczeństwa oraz konkurencja o kapitał ludzki z obszarów metropolitalnych stanowią wyzwanie dla stabilności i rozwoju społeczno-gospodarczego. Znaczna część mieszkańców (głównie ze specjalistycznym wykształceniem) ma problem ze znalezieniem satysfakcjonującej pracy, wynikający z braku odpowiednich miejsc zatrudnienia. Wyrazem tego jest ujemne saldo migracji, czyli większa liczba osób wyjeżdżających na stałe z gminy niż osiedlających się na jej terenie.
- Pomimo znacznej liczby firm, dużym problemem jest, brak zadowalającej oferty miejsc pracy na miejscu. Mimo tego oficjalna stopa bezrobocia nie jest wysoka w gminie - na skutek pracy znacznej części mieszkańców w rolnictwie, pracy w szarej strefie oraz za granicą. Z drugiej strony w wielu branżach brakuje chętnych do pracy. Mało korzystna struktura związana z dojazdami do pracy, co może prowadzić do problemów z zatrudnieniem i mobilnością zawodową mieszkańców.
- Budowa obwodnicy i modernizacja transportu lokalnego mogą poprawić dostępność gminy i atrakcyjność inwestycyjną. Gmina Ciechanowiec powinna dążyć do wzmacniania lokalnego rynku pracy, przede wszystkim w oparciu o tereny inwestycyjne (tworzenie nowych miejsc pracy). Tereny inwestycyjne są kluczowym zasobem gminy Ciechanowiec w kontekście rozwiązywania problemów takich jak bezrobocie i depopulacja. Powstanie nowych miejsc pracy w oparciu o tereny inwestycyjne to jedno z najważniejszych wyzwań gminy. Nowe, atrakcyjne miejsca pracy mogą wpłynąć na poprawę sytuacji demograficznej.
- Do istotnych problemów życia należy niepełne uzbrojenie w sieć kanalizacyjną (lub przydomowe oczyszczalnie ścieków) oraz stan dróg (zwłaszcza gminnych), co jest barierą zarówno dla rozwoju gospodarczego, jak i wzrostu liczby mieszkańców.
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, pracowników i użytkowników infrastruktury miejskiej powinno odbywać się przez ukierunkowaną, cykliczną i konsekwentnie realizowaną kampanię edukacyjno-informacyjną. Głównym celem kampanii jest wykształcenie wśród mieszkańców nowych - proekologicznych -

nawyków, związanych szczególnie z wykorzystaniem energii i ochroną środowiska, szczególnie powietrza. Działania edukacyjne powinny dotyczyć zarówno działań z zakresu efektywności energetycznej, jak i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, możliwości oszczędzania energii, eko-jazdy, recydingu, ale także wpływu stanu środowiska/powietrza na zdrowie mieszkańców.

- Słaby i nierównomierny dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych oraz usług rehabilitacyjnych, może prowadzić do pogorszenia stanu zdrowia i jakości życia mieszkańców.
- Niedostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, ogranicza ich mobilność i utrudnia korzystanie z różnych usług i przestrzeni publicznych.
- Gmina Ciechanowiec powinna skupić się na możliwie najefektywniejszym wykorzystaniu szans, jakie daje napływ środków unijnych oraz wykorzystaniu potencjału kulturowego, turystycznego, wysokiej jakości infrastruktury technicznej.
- Celem wzmocnienia możliwości finansowych realizacji przedsięwzięć należy szukać możliwości wsparcia dla budżetu poprzez środki zewnętrzne. Najważniejszą opcją jest maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych, głównie z UE (warto zwrócić uwagę także na tzw. Fundusze Norweskie, oraz środki krajowe, zwłaszcza w obszarze infrastruktury technicznej). Trzeba też poszukiwać możliwości realizacji wybranych zadań w inny sposób, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Dotyczy to zwłaszcza projektów związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych. Należy także poszerzać współpracę z ościennymi gminami i powiatem. Korzystne koszty pracy i nieruchomości oraz wsparcie dla alternatywnych źródeł energii otwierają możliwości dla rozwoju nowych sektorów.
- W ostatnich latach gmina potrafiła w dużej mierze wykorzystać wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania i doprowadziła do znaczącej rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, oświetlenie uliczne LED, postępy w budowie dróg) i społecznej (placówki oświatowe i kulturalne, żłobek, COM, infrastruktura).
- Atutem obszaru jest duża aktywność społeczna jej mieszkańców w organizacjach pozarządowych, dlatego potencjał ten powinien zostać wykorzystany do dalszego rozwoju inicjatyw społecznych, zwłaszcza w zakresie budowania partnerstw międzysektorowych na rzecz rozwoju miasta i gminy. Ponadto dzięki takim działaniom wzmocniają się więzi społeczne i przywiązanie do miejsca zamieszkania.